



SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne (kustantajan versio).

Viite:

Ryhänen, M., & Lauhanen, R. (23.1.2022). E-P:n pellot pidettävä
aktiiviruoantuotannossa. *Ilkka-Pohjalainen*, 38.



E-P:n pellot pidettävä aktiiviruoantuotannossa

Puheenvuoro

Tulisiko maatalouspolitiikassa vihdoin nostaa tärkeimmäksi tavoitteeksi kannattavuusedellytysten luonti aktiiviselle ja laadukkaalle maatalousyrittämiselle, jonka keskeisin tavoite on tuottaa ihmisille ruokaa? Aktiivinen ja laadukkaasti toimiva maatalousyrittäjä hyödyntää tuotantopanoksia ja tuotantoteknologiaa tehokkaasti ja tuottavasti, mikä vähentää päästöjä. Tavoitteen saavuttamiseen tarvitaan taloudellisia kannustimia.

Päätymässä oleva ohjelmakausi on ohjannut maataloutta kohti laajape-
räistä tuotantoa. Ohjelmakauden tukijärjestelmä on lisännyt kannustimia ”näennäisviljelyyn” eli pellon käyttöön ilman tuotostavoitetta. Näennäisviljelijä hyödyntääkin tukijärjestelmää minimikustannusperiaatteella, koska se on hänelle kannattavin vaihtoehto.

Näennäisviljely on haitallista ilmasto- ja ympäristötavoitteiden saavuttamisessa. Moni rakennepoliittisia tavoitteita toteuttava kotieläinyrittäjä on vaikeuksissa, kun pellon saatavuus vähenee ja hankintakustannus kasvaa. Osa on joutunut raivaamaan peltoa rehu- ja lannanlevitysalaksi turvemaille, mikä lisää huomattavasti hiilipäästöjä. Monivuotisten nurmien aktiiviviljelyllä haittaa voidaan lieventää.

Laadukkaan kotimaisen ruoantuotannon edistämiseen näennäisviljelyn suosiminen sopii huonosti. Se saattaa olla laadukkaalle kotimaiselle ruoantuotannolle jopa imagohaitta. Veronmaksajatkin kokevat tulleeensa huijatuiksi rahoittaessaan näennäisviljelyä ja sen myötä lisättyjä hiilipäästöjä. Ongelman on aiheuttanut maatalouspolitiikka eivätkä maatalousyrittäjät.

Etelä-Pohjanmaan ruokamaakunnan hyvillä pelloilla on tuotettava laadukasta viljaa ja rehua. Näin paikalliset ruokatalot saavat raaka-ainetta ja kotieläintuotanto rehua. Tärkeää on, että laadukkaan ruoantuotannon kaikilla osapuolilla on kannattavan toiminnan edellytykset.

Etelä-Pohjanmaan ruokataloille on erityisen tärkeää kotieläinyritysten menestyminen. Kasvituotanto Etelä-Pohjanmaalla on pääosin kotieläin- tuotantoa tukevaa rehujen tuotantoa, eli rehuviljaa ja nurmirehua. Olisiko maataloudessa otettava asiakasnäkökulma todesta? Rehujen tuottajien asiakkaita ovat kotieläinyrittäjät.

Aktiivinen ja laadukas maatalousyrittäminen on myös ilmasto- ja ympäristöteko. Aktiivinen maataloustuotanto pitää pellot kunnossa ja mahdollistaa kasvituotannon lisäämisen kivennäismailla, kun näennäisviljelystä luovutaan. Aktiivinen ja laadukas kasvinviljely kivennäismailla sitoo hiiltä ja lisää tuottavuutta. Tällöin hiilipäästöjen kannalta ongelmallisten turvemaiden käyttöä voidaan vähentää, mutta muutos on tehtävä maatalousyrittäjien kannalta oikeudenmukaisesti.

Uuden tiedon hyödyntäminen, uusien toimintatapojen käyttöönotto ja tuottavuutta lisäävät investoinnit ovat välttämättömiä. Ne auttavat laadukkaasti tuotannon edistämiseksi, kannattavuuden parantamisessa sekä ilmasto- ja ympäristöpäästöjen vähentämisessä. Maatalousyrittäjät tarvitsevat muutoksen toteuttamiseen taloudellisia kannustimia ja suunnitteleapua uusien käytäntöjen omaksumiseen. Yhteistyö ja verkostoituminen voivat tuoda uusia mahdollisuuksia.

Matti Ryhänen

yliopettaja

Risto Lauhanen

erityisasiantuntija

Seinäjoen ammattikorkeakoulu
